

Протокол

№

гр. София, 20.01.2022 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 58 състав,
в публично заседание на 20.01.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Снежанка Кьосева

при участието на секретаря Зорница Димитрова, като разгледа дело номер **6381** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

След изпълнение на разпоредбите на чл.142, ал.1 ГПК вр. с чл.144 АПК, на именното повикване в 14.18 часа се явиха:

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ А. М. С. – редовно призована, явява се лично, представлява се от адв. Д. - САК.

ОТВЕТНИКЪТ НАЦИОНАЛНА ЕКСПЕРТНА ЛЕКАРСКА КОМИСИЯ - редовно призовани, не се представляват.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА ТЕЛК ЗА ОБЩИ ЗАБОЛЯВАНИЯ към МБАЛ „НАЦИОНАЛНА КАРДИОЛОГИЧНА БОЛНИЦА“ – редовно призовани, не изпращат представител.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА АГЕНЦИЯ ЗА ХОРА С УВРЕЖДЕНИЯ гр. С. – редовно призовани, не изпращат представител.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА ТЕРИТОРИАЛНО ПОДЕЛЕНИЕ НА НОИ, С. град – редовно призовани, не изпращат представител.

ЗАИНТЕРЕСОВАНАТА СТРАНА РЕГИОНАЛНА ДИРЕКЦИЯ „СОЦИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ“, С. град – редовно призовани, не изпращат представител.

СГП – редовно призована, не се представлява.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ Ц. Д. П. – редовно призована, се явява.

Адв. Д. и ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ С.: Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ намира, че няма процесуални пречки за даване ход на делото, поради което

ОПРЕДЕЛИ:
ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО

ДОКЛАДВА постъпила по делото съдебно-психиатрична експертиза /СПЕ/ на 12.01.2022 г., която е подадена в срок.

Адв. Д. и ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ С.: Да се изслуша вещото лице.

ПРИСТЪПИ към изслушване на допуснатата по делото експертиза.

СНЕМА самоличността на вещото лице, както следва:

Ц. Д. П., 55 годишна, неосъждана, без дела и родства със страните.

Предупредена за наказателната отговорност по чл. 291, ал.1 от НК.

ОБЕЩА да даде вярно и обективно заключение.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Представила съм писмено заключение в срок, което поддържам.

Адв. Д.: При провеждане на освидетелстване, следва ли органите на медицинската експертиза ТЕЛК и НЕЛК да придобият непосредствени впечатления, чрез извършване на клиничен преглед на пациента? В случая, това е освен административна и медицинска дейност.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Доколкото ми е известно всички ТЕЛК извършват такъв преглед. Когато има обжалване и отиде в НЕЛК и те имат събрана прекалено много документация, не се извършва преглед. Иначе, да, редно е да се извършва преглед.

Адв. Д.: В случая, според Вас, като органите на медицинската експертиза не са придобили непосредствено впечатление от пациентката, това възможно ли е да е довело до пропускане на някаква клинична информация?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: За този случай не би трябвало. Това може да стане, ако казусът е много сложен и противоречив и не е изяснен диагностично. При освидетелстваната има много документация, която се оформя около кръга невротични заболявания, невротични страдания. Едва ли ще се пропусне нещо такова, което е все пак изяснено.

Адв. Д.: Налице ли са категорични медицински данни, че пациентката все пак е оздравяла или се е подобрила? Получавала е в миналото шестдесет процента за психиатричното заболяване. Налице ли са данни, тя да е оздравяла и да се е подобрила до такава степен, че да се ревизира това становище, което е имало в предходните експертни решения? Има ли категорични данни за подобряване, застои или влошаване?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Последният ТЕЛК е определил, че няма данни, т.е. не се провежда терапия и не се търси помощ. При пациентката безспорно си съществува невротичното състояние в по-широк спектър, включително и тревожно-депресивното, но то не винаги обуславя временна нетрудоспособност. Човек може да страда, може да пие лекарства и да се справя с битовите си проблеми. Ако вече е в съвсем тежка форма и е непрекъснато в болници, то тогава вече състоянието е по-тежко. Невротичните заболявания са изключително свързани със състоянията на стрес. Има влошавания, както и при освидетелстваната, която има проблеми със съпруг, който пие, след това със син, който е циклично болен и след това с почиване на майка й. Тогава състоянията се обострят. В другата фаза, би трябвало да е по-добре. Не казвам изключително оздравяла, но не достигаща по критериите на ТЕЛК за временна нетрудоспособност - трайна. Не може да има в рамките на месец, два, до година, за по-голям период.

Адв. Д.: Тези обстоятелства, които сте взели предвид в рамките на непосредствен извършен преглед, възможно ли е тези обстоятелства все пак, отежняващи от анамнезата, които са тежките събития, които са се случили, загубите на близък човек, болестите на близки в семейството, точно тези неща да не са взети предвид при

липсата на преглед. Възможно ли е, да е следвало да се обърне внимание на тези отежняващи неща от анамнезата? Ако е бил извършен преглед, дали е щяло да бъдат взети предвид по-добре тези обстоятелства?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: В документацията са отразени. Не само в епикризите, а и в телковите решения, е упоменато всичко това. Специално за психично болния син и съпруга, те са упоменати, особено в частта към анамнезата, т.е. в която болният съобщава.

Адв. Д.: Реално имало ли е непосредствена анамнеза, при положение, че не е имало непосредствен преглед пред самите органи на медицинската експертиза. Значи ли, че има непосредствена анамнеза?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: В предишните документи, ако те са близко до датата на последния, се приема, че нещата не са толкова динамични. Гледаме телка преди пет, шест месеца и за това време не се е случило нищо така супер травмиращо, се приема, че са стари оплакванията.

Адв. Д.: Чисто медицински, анамнеза е елемент от прегледа.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Анамнезата може да бъде и по медицински документи. Анамнеза се сменя от самия човек, който се преглежда, може да бъде дадена и от негови близки, които го съпровождат, както и от медицинска документация. Всичко, което имаме зададено като болест и развитие до болестта се взема от всичките страни.

Адв. Д.: Това, което изказва пациентът при прегледа също е важна част.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Да, пациентът го съобщава при прегледа и е част от него.

Адв. Д.: Казвате, че сте установили някакво влошаване на състоянието, има по-интензивно развитие?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Не мога да кажа влошаване, защото то се движи в едни рамки. При самото освидетелстване е твърде тежък социално-битовият статус, което неминуемо помага и се отразява на състоянието. Това не се отразява от ТЕЛК комисията. Има невротично заболяване, продължава, обостря се и нарушава общия ежедневен дискомфорт.

Адв. Д.: Това, което констатирахте в прегледа, как бихте го определили?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Клиничната оценка не може да се препокрие с обективното виждане на ТЕЛК. Клиницистът разглежда в момента заболяването и назначава терапия и се очаква някакво подобрение или влошаване. След като този човек е отишъл на преглед, има някакъв проблем в момента, но това не значи, че остава завинаги във времето.

Адв. Д.: Следва ли да бъдат назначени допълнителни изследвания за по-добро изясняване на обстоятелствата?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Това може да прецени самият пациент, дали има нужда, дали някой му помага в този момент, дали от медикаментите е по-добре. Тези неща не стават без активното участие на самата личност.

Адв. Д.: Възможно ли е след преглед, да се назначи от самия орган допълнително доуточняване?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Медицинската експертиза може да върне човек, който е освидетелстван и да предложи стационарно лечение, по-коректна информация. Възможно е допълнително насочване, ако има някакъв проблем и не им е достатъчно, това което е предоставено.

Адв. Д.: От момента, в който пациентката е била с най-висока степен за психиатрично заболяване – шестдесет процента и е било и водеща диагноза, от онзи момент, за който е било за периода 2014 г. и преди това, обективно дали има подобрително

развитие, така че да няма никакъв процент определен в следващи заключения. Има ли чак толкова благоприятно повлияване при пациента? От шестдесет процента на нула, трябва да има обосноваване и дали има развитие?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: 2014 г. започва развитието на невротичното си заболяване. През годините тези тревожни депресивни, невротични състояния се очаква пациентът да се обучи и да намира симптомите си или ако не може съвсем да се справя, да посещава психолог, за да се научи на механизми за справяне на болестта. Когато човек дълго време е болен, в един момент се обучава и знае какви са стъпките на неговата болест. Когато има психотравма започва да не спи и започва да е тревожен и би трябвало да вземе някакви мерки. По-обективно в началото не бяха така развити тези така тревожни състояния в страната. На днешния фон съм упоменала, около шестдесет процента от населението на България има тревожни разстройства. Може би затова все пак се намалява обективизмът при освидетелстване на ТЕЛК. Между всеки втори като влиза с тревожно разстройство, няма как да се упомене. Въпросът е да се обучават хората, да се лекуват и да живеят с това състояние.

Адв. Д.: Има ли установено подобрение или не може да се каже, че има такава.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: По критериите на класификацията за болестите, най-тежкото състояние би трябвало да мине за две години при лечение. Ако то не минава, вече влиза в някакви други регистри на характерови особености и е необходимо ново преразглеждане.

Адв. Д.: Има ли категорични данни за подобрение?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: Подобрение има като цяло. Това че човек знае каква му е болестта и да вземе някакви мерки. Не може да се изчисти и човек да живее в стерилна обстановка без стрес, нерви, проблеми и битови конфликти. Няма как да се изключи това нещо, а всички тези фактори влияят на заболяването.

Адв. Д.: Следвало ли е да се обсъди, дали някакъв процент не трябва да се присъди на трайно намалена трудоспособност, защото това не е обсъждано или поне следвало ли е да се обсъди?

ВЕЩОТО ЛИЦЕ: За преценка на временна нетрудоспособност се взимат по-тежките случаи – от четиридесет процента нагоре. При освидетелстването дори и да се поставят десет, четиринадесет процента за моментното ѝ състояние, то не би повлияло общата прогноза.

Адв. Д.: Нямам въпроси. Да се приеме заключението.

По депозираното заключение, Съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИЕМА заключението на вещото лице.

НА ВЕЩОТО ЛИЦЕ да се изплати възнаграждение в общ размер на 300,00 лева от бюджета на съда.

ИЗДАДЕ СЕ РКО.

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ С.: Аз съм диагностицирана преди 2010 г. с тези проблеми в решението на ТЕЛК. В следствие се влошиха нещата. Извадиха ми орган. Тези проценти са давани не по болест, защото аз имам много заболявания на сърце, диабет, на психика и т.н. и не е възможно да са тридесет процента без никой да ме погледне. По време на пандемия и на тези години да ми отнемат единственото ми

препитание, а да казват колко са загрижени за хората. Аз от четири, пет месеца не мога да си взема лекарствата.

Адв. Д.: Считам, че е необходимо да се допусне и ендокринологична експертиза, която да отговори на въпроса, какъв процент е следвало да се определи неработоспособност; неврологичните проблеми и дали са правилно определени и обосновани. Предоставям на преценката на съда, с оглед на това, че вече са изслушани две експертизи. Няма да сочим други доказателства. Нямаме доказателствени искания.

СЪДЪТ намира делото за изяснено от фактическа страна и

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ без уважение искането за допускане на съдебно-ендокринологична експертиза.

ПРИКЛЮЧВА СЪДЕБНОТО СЛЕДСТВИЕ ДАВА ХОД ПО СЪЩЕСТВО

Адв. Д.: Най-големият пропуск на органите на медицинската експертиза е, че не са придобили непосредствени впечатления от доверителката ми. Това е абсолютно необходимо при всяка медицинска дейност. В случай, че е налице изключение, че се прави заключение само въз основа на документация, това е юридическо изключение и медицинско изключение и трябва да бъде много добре обосновано в самото експертно заключение, което считам, че не е направено нито от ТЕЛК, нито от НЕЛК. Не е обосновано изобщо това изключение да се направи цялата експертиза на трайно намалената нетрудоспособност, без дори да се срещнат и без дори да прегледат веднъж доверителката ми. Това е повлияло негативно на целия диагностичен процес. Самата медицинска експертиза според нормативните актове е част от медицинската дейност и тя трябва да отговаря на всички принципи за своевременност и качество на нормативните актове и високите стандарти на медицината. В случая не са спазени тези стандарти. Лишаването на доверителката ми от преглед и съответно от евентуални насочвания, които е би могло да бъдат направени по обоснован начин, е довело до подценяване на здравословното ѝ състояние, до неправилната му оценка, неправилно проследяване и неправилна интерпретация и заключение по всички болести. Без да е обосновано по категоричен начин, това изключение да се процедира без преглед, доверителката ми е с непрецenen по задоволителен начин здравословен статус към настоящия момент.

Въз основа на това, считам че следва да бъде отменен обжалвания административен акт и преписката върната за допълнително разглеждане с указания, по мое мнение да бъде извършена непосредствена диагностика, както е редно, непосредствен преглед и да се добият непосредствени впечатления от доверителката ми, ако се наложи да се назначат и допълнителни изследвания. Не е мотивирано подобрене в състоянието на доверителката ми.

При положение, че не е мотивирано подобрене спрямо предходни експертни решения, не би следвало да се сваля процента в случая на трайно намалената неработоспособност, при вземане предвид и на промяната в нормативната уредба, но все пак е следвало да се опише дали е налице подобрене, застой или влошаване на състоянието, а това също няма как да стане без преглед.

Моля за отмяна на административния акт и срок за писмена защита.

СЪДЪТ ОБЯВИ, ЧЕ ЩЕ СЕ ПРОИЗНЕСЕ С РЕШЕНИЕ.

ПРЕДОСТАВЯ на адв. Д. 10 -дневен срок за представяне на писмени бележки.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 14.42 часа.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: